

V tem trenutku se je zgrudil stotnik in obležal mrtev. Preteklo je nekaj trenutkov, predno se je zavedla nevesta, kaj se je bilo zgodilo z njenim izvoljenim. Pri pogledu na mrtvega zaročenca pred oltarjem je zadela tudi njo — srčna kap.

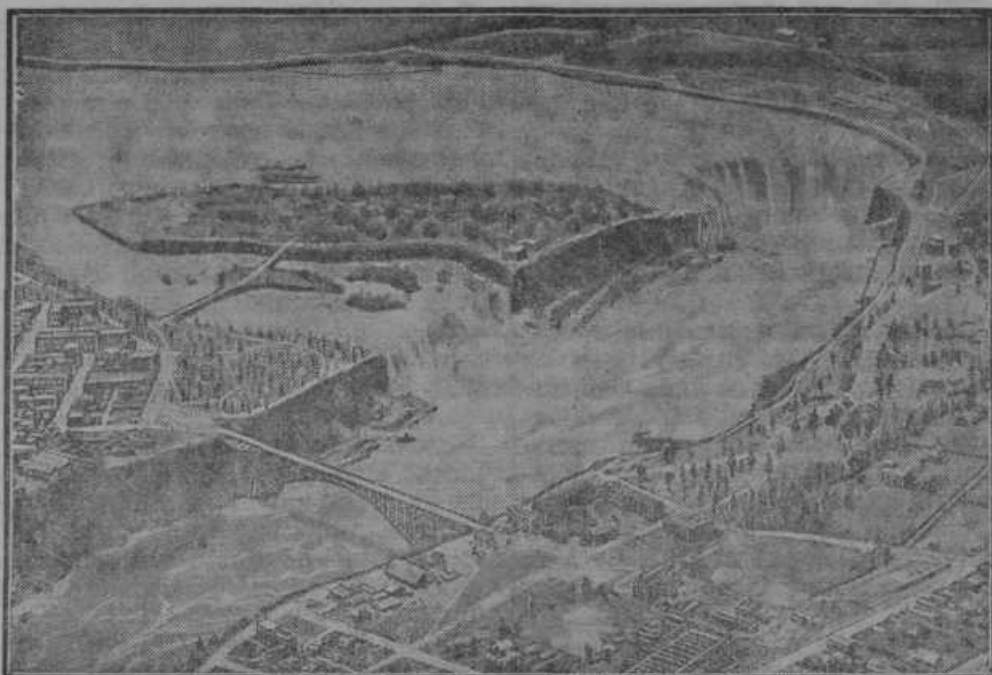
V krsti se je prebudil. V Konstanci ob Bodenskem jezeru se je dogodil te dni slučaj navidezne smrti. Pekovski mojster je našel pekovskega pomočnika, 23letnega fanta mrtvega v postelji. Poklicani zdravnik je ugotovil smrt. Mojster je šel k mizarju, naročil krsto in obvestil o smrti sorodnike umrlega. Truplo so položili v krsto ter pripravili vse za pogreb. Ko je drugo jutro po položitvi na mrtvaški oder stopil mojster v sobo, kjer bi naj bilo truplo, je našel živega pomočnika, sedečega na stopnicah. Na videz mrtvi se je prebudil v krsti, odpahnil pokrov in zbežal iz grozne sobe na stopnice. Sam trdi, da je prepoznal vse, ki so bili zbrani krog njegove krste, je razumel njih pogovore, ni pa spravil ne besede iz sebe in tudi oči ni mogel odpreti. Napadli so ga bili srčni krči, ki so ga izpustili baš še ob pravem času.

Potres v Mehiki, o katerem smo poročali že zadnjič, je popolnoma uničil 3 manjša mesta. Doslej so pokopali že 114 smrtno ponesrečenih.

Milijardski testament ubogega žida. Pred več nego 90 leti se je izselil iz revnega rusko-poljskega mesteca Kostyn ubogi žid Kam Poznanski v Ameriko. Tamkaj se je poročil s kristjanko. Njegovi strogo verni sorodniki so pretrgali z njim po poroki vse stike in mestni židovski rabiner (duhovnik) ga je celo izobčil. Minulo je za tem nekaj desetletij. Revni žid je v novi domovini obogatel. Ko je Kam umrl leta 1880, je zapustil oporoko, katero so smeli na njegovo izrečno željo odpreti še le 50 let po njegovi smrti. Pred nekaj meseci je minula ta doba in testament so odprli v pričujočnosti notarja. Celi kapital z obresti od obresti je zapustil Kam svojim sorodnikom na Poljskem. Zapuščina je narasla tekom 50 let na 1 milijardo 132 milijonov. Amerikanska oblast se je obrnila na poljsko vladu s prošnjo, naj izsledi prave dediče. Prišlo bo do velikanske sodne obravnave, ker hočejo podedovati vsi poljski židje, ki se pišejo Poznanski.

Potresno leto 1930. Preteklo leto 1930 je bilo glede nesreč eno najslabših, kar jih beleži zgodovina. Poleg drugih naravnih nesreč kakor neurja, viharji i. t. d. so bili predvsem potresi, ki so oropali tisočerm življenje in povzročili milijonsko škodo. Leto 1930 šteje 332 potresov. Bilo je kar 33 dni v celem minulemu letu, ko niso občili nobenih potresnih sunkov. Največji potresni nesreči sta bili dne 23. julija in dne 30. oktobra v Italiji, ki ju je priletevati največjim v zgodovini. Ostale večje potrese ne nesreče so se zgodile na otoku Kreta, v Perziji, Indiji, na Japonskem, v Čile ter Argentini v Ameriki.

Leto 1930 — leto avtomobilov. Baš kar objavljena št. istik izkazuje, da sta zgotovili Kanada in Združene države v preteklem letu 3,505.000 avtomobilov v skupni vrednosti 2160 milijonov

Skala se je zrušila pri na svetu največjem vodopadu Niagara v severnoameriških Združenih državah. Dne 20. januarja je doživel Niagara vodopad zrušitev ogromne skale, ki mu je popolnoma predrugačila dosedanje zunanje lice. V mestu Niagara so bili uverjeni nekaj trenutkov, da se je zgodila strašna eksplozija. Slišati je bilo podzemeljska bobnenja kakor pri hudem potresu. Kmalu so doznali, da se je zrušila v globočino in se tamkaj raz

bila skala od več tisoč kubikov. Na mestu, kamor je priletela skala, se je napravila luknja 50 m široka in 100 m globoka. Na vznožju vodopadov se je dvignila radi padca skale 30 m visoka ravan, ob katero se zaganja sedaj padajoča vodna sila. Na tisoče in tisoče radovednežev hiti k niagarskim vodopadom, da bi si ogledali učinek padca skale. Računajo, da z bobni sedaj več milijonov kubičnih metrov vode v dolino nego poprej.

dolarjev. Leta 1930 je bilo v Združenih državah v uradnem seznamu zaznamovanih 26,718.000 avtomobilnih vozil. Od teh 23,200.000 osebnih avtomobilov, kar po eni dvig napram letu 1929 za 8%. Svetovni seznam avtomobilov izkazuje število 35,518.000, odpade na Združene države Severne Amerike 75%. Izven mej je bilo prodanih od Združenih držav 561.000 avtomobilov, uvoženih od drugod le 625. Motorna industrija je zaposlovala v minulemu letu 4,700.000 oseb.

Suženstvo in lakota na Kitajskem. Kitajska vlada v Nankingu javlja, da je umrlo od lakote v provinci Shensi 2 milijona ljudi, 400.000 jih je bilo prodanih v sužnost.

Rak proti jetiki. Profesor na univerzi v Bologni na Italijanskem E. Centani, je na nekem zborovanju presenetil znanstvenike s svojim zanimivim odkritjem, da namreč obstoja možnost, da se lahko ozdravi rak z bacili, ki povzročajo jetiko, in nasprotno, da se jetika prežene z rakom. Profesor je pri svojih raziskavanjih ugotovil, da nima nikdar ena in ista oseba obeh navedenih boleznih istočasno; ako se pojavi ena, izgine druga. To dejstvo bi po mnenju učenjaka lahko uporabili zdravniki pri zdravljenju obeh, med seboj si sovražnih boleznih.

1600 do 2000 strani bo obsegal celotni »Winnetou«. Polzkusni snopič dobite v vsaki knjigarni, po pošti pa od Cirilove tiskarne v Mariboru. Izrežite oglas na 15. strani: Mi kupimo za Vas.

Drobna pisava. Če se ne motimo, je pomenila do sedaj svetoven rekord v drobnem pismu dopisnica s 3587 besedami v nekem berlinskem muzeju. Sedaj je prekosil ta čudež mlad Španec. Drobno, a popolnoma čitljivo je na navadni dopisnici prepisal prvo, drugo in polovico tretjega poglavja Cervantesovega »Don Kišota« s 4760 besedami, torej za 1173 besed več. Isti umetnik je našel zadosti prostora za latinski očenaš na navadni poštni znamki.

* Cenje s čitatelje opozarjamo na oglas znane tovarne s čevlji »Pekos«.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobožnosti povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica izdatno izpraznitve črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

*

Čevljarjev patent.

Pruski čevljar.

Cele tedne se je krohotala Evropa v škodoželjnem posmehu, ko je osmešil neznamen čevljarški mojster nekaj let pred izbruhom svetovne vojne v mestu Köpenick ošabni pruski militarizem s tem, da je smuknil v uniformo stotnika in si prilastil za nekaj ur moč polveljevanja, ki jo je posedal pruski oficir. Sijajnost njegovega položaja ni tr-

pela dolgo, ker so ga kmalu razkrinkali, zagrabil ter vtaknili pod ključ. Po prestani kazni so se trgala razna gledališča in cirkusi za osebnost čevljarskega stotnika iz Köpenicka. Brezdvomno je postal z nad vso drzno prevare eden najbolj znamenitih mož. — Njegova potegavščina mu je zasigurala nesmrtno slavo. Vedno se imenuje po časopisju njegovo ime, ako dobi pruski čevljar od časa do časa kakega — spretnega posnemovalca.

Čevljarjeva najnovejša naslednika.

Baš sedaj vzbujata dve najnovejši köpenickijadi spomin na pruskega čevljarja Voigta. V južno francoski luki se je mudil več tednov v popravilu torpedni rušilec (manjša bojna ladja). V popravilni dobi je adomestoval zamenjanega poveljnika prvi oficir. Lepega dne se je pojavil na krovu lepo oblečen častnik, ki je razglasil, da je novi poveljnik. Brez nadaljnega se je uselil in prevzel vodstvo. Držal je natančen red ter bil oficirjem in moštvu sicer strog, a pravičen zapovednik. V družbi v mestu se je kmalu priljubil in bil povsod sprejet z odprtimi rokami.

Med tem so dovršili popravila, vršile so se predpisane poskušnje vožnje. Vse je šlo v najlepšem redu.

Nekoč na morju je dal poveljnik povelje, zapeljati z rušilcem proti kraju ob obali. Prvi oficir se je ojunačil ter opozoril poveljnika, da je ta smer nemogoča radi globin, ki so tamkaj. Komandant mu je odgovoril zadovoljno: »Dobro, moj prijatelj! Že vem. Hotel sem se le prepričati, če je tudi Vam znana nezmožnost te smeri.«

Po treh tednih za tem je poveljnik odptoval za par dni k vojnemu ministrstvu v Pariz. Ni se več vrnil in istotako niso priromale nazaj visoke denarne svote, katere si je znal izposoditi od ljubeznivih meščanov.

Čez nekaj dni se je zglasil na ladiji pravi poveljnik in še le tedaj so dognali, da v Pariz izginulega laži komandanta sploh ni v seznamu francoskih mornariških oficirjev.

Drugi slučaj: Prosluli mednarodni železniški tat je ukradel čehoslovaškemu inšpektorju gotovega dela železnic prosto karto I. razreda. Varalica se je vozil cele mesece po Moravskem in opravljal na voznjah poleg nadzorstva še tatinski posel med najbolj premožnimi potniki, ki se poslužujejo radi udobnosti I. razreda. Veselil se je pri železniškem osebju spoštovanja in ugleda. Ko se je pripetila v njegovem okrožju železniška nesreča, se je peljal na kraj nezgode v posebnem vlaku in je vodil preiskavo z visokimi železniškimi uradniki. Še le mesece za tem ga je razkrinkal slučajno navaden žandar.

Iz povedanega je razvidno, da ima stotnik Köpenick še vedno poslušne in dobre učence. On sam je bil le nekaj ur stotnik, drugi že tri tedne komandant bojne ladije, tretji cele mesece od ministrstva postavljeni inšpektor znatnega dela čehoslovaških železnic.

Ideja vseh prošlih in bodočih köpenickijad pa je in ostane — čevljarjev patent!

Tečaj za kmečke in viničarske sinove v Kapeli pri Radencih. Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani je s svojim odlokom z dne 21. januarja 1931, št. III. No. 994-1 odredila, da se vrši tudi letos na tukajšnji banovinski ustanovi devetmesečni tečaj za kmečke in viničarske mladeniče v svrhu temeljite izobrazbe v vinarstvu, sadjarstvu in kletarstvu. V tečaj, ki traja od 1. marca do 30. novembra, se sprejme 12 mladeničev, ki so stari najmanj 16 let, dovolj razviti in zdravi za opravljanje vseh praktičnih opravil. Ta pouk je v prvi vrsti praktičen in v toliko tudi teoretičen, v kolikor je to za boljše razumevanje vsakega posameznega opravila v vinogradu, trsnici, sadovnjaku, drevesnici ter vinski kleti neobhodno potreben. Gojenci dobe prosto stanovanje, brezplačno popolno oskrbo in mesečno po 50 Din za ličavo vseh potrebnih učil. Prošnje za sprejem je opremiti s kolki za 25 Din in jim priložiti: 1. krstni list, 2. zdravniško spričevalo, 3. odpustnico ljudske šole, 4. nraštveno spričevalo in 5. izjavo staršev, da puste prosilca 9 mesecev nepretgoma v tečaju. Tako opremljene prošnje naj prosilci osebno predložijo do najkasneje 15. februarja t. l. pri upravi banovinske trsnice in drevesnice v Kapeli, pošta in železniška postaja Slatina-Radenci. Upravnik: J. Glaser.

Viničarski tečaj v Limbušu. Uprava banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru, obvešča tem potom vse interese, da se začne z dnem 1. marca t. l. pri zgoraj imenovanem zavodu peti devetmesečni viničarski tečaj, v katerega se sprejme 12 mladeničev.

Enodnevni tečaj o rezi v vinogradu se vrši v pondeljek dne 9. februarja t. l. na banovinski vinarški in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Koristi mlekarstva. Osrednja mlekarška zadruga s sedežem v Ljubljani poseduje svojo mlekarno tudi v Ptujju. Ta mlekarica je v letu 1930 prejela 355.536 litrov mleka, kar predstavlja za del Ptujškega polja gotovo lep uspeh in lep dohodek. Saj je prejemale dnevno približno 1000 litrov mleka. Vsi kmetovalci želimo imeti dohodke vsaj iz mleka, ko že drugih kmetijskih pridelkov ni mogoče prodati. Želimo pa zato za mleko nekoliko več prejemkov, kot so dosedanji. Da bi bila cena višja, pa zahteva mlekarica boljše kvaliteto. Slaba stran zbiranja mleka je ta, ker prevozniki zmečejo dobro in slabo mleko skupaj in tako kvaliteta trpi. Iz istega razloga se mleko ne plačuje po toščobi, kar bi bilo edino pravilno, temveč slabo in dobro mleko — enako. Naposled tudi kmet dobi veliko manj za mleko, ker prevozniki morajo zaslужiti in čim več prevoznikov je, tem manjša množina pride sorazmerno na enega prevoznika in tem večja je obremenitev mleka za prevoznino. — Ptujsko polje bode gotovo moralo prej ali slej dobiti lastno močno mlekarico s tako organizacijo, da bode mlekarica dobivala le dobro mleko, kmetje pa mleko plačano po kvaliteti, zlasti po toščobi.

Smarje pri Jelšah. Predzadnji pondeljek se je vršil tečaj Kmetijske zveze pri Verku, kateri je bil prav dobro obiskan. Gospod Pušenjak nam je orisal potek sedanje gospodarske krize. Gospod Kranjc je govoril o organizaciji Kmetijske zveze drugod in pri nas. Gospod Inž. Oblak iz Celja o naši živinoreji sedaj in v bodoče. Sestanek je bil posebno važen, ker ravno sedaj rabi naš kmet dobrih navodil v tem kritičnem času. Na koncu se je na predlog gospoda Turka sklenilo, organizirati v mesecu februarju vse župnije v Kmetijsko zvezo, v kateri edino je naša rešitev. Kmetje, ki Vam je bila poverjena naloga za nabiranje članov do zadnjega januarja, pa prosimo, da svojo nalogo v velikem izvršite, da povzdignemo svojo kmečko misel nad vse v državi obstoječe organizacije. V mesecu februarju na veselo svidenje!

Mozirje. V nedeljo dne 18. t. m. se je po nalogu banske uprave v okvirju kmetijske podružnice Smihel-Mozirje otvoril šesttedenski kmetijski tečaj v osnovni šoli v Mozirju. Načelnik podružnice gospod Fr. Štrucelj je otvoril predavanje. Sreski načelnik gospod Kandrič je orisal pomen vladnih odlokov po 6. 1. 1929, preočil važnost kmetijskih tečajev ter pozival na obilno udeležbo. Zatem je sreski veterinar gospod Samec predaval o živinozdravstvu, gospod sreski ekonom pa o gojenju sadnega drevja in o sadjarstvu. Občinstvo je nad triurnim izvajanjem gg. predavateljev sledilo z napeto pozornostjo. Tečaj se bo vršil v osnovni šoli ob nedeljah in praznikih po rani službi božji od 8. do 12. ure dopoldne s sledečim sporedom: dne 25. 1. o gozdarstvu in živinoreji, dne 1. 2. o zemljiškem davku, o katastru in živinoreji, dne 2. 2. o zdravstvu in sadjarstvu, dne 8. 2. o živinozdravstvu in gozdarstvu, dne 15. 2. o gozdarstvu in poljedelstvu, dne 26. 2. o poljedelstvu in sadjarstvu ter dne 1. 3. o živinozdravstvu in živinoreji. Predavali bodo najboljši strokovnjaki. Na tečaj ima vsakdo prost dostop ter se vrši brezplačno. Ker je tečaj važnega pomena za naš gospodarski napredek, je razumljivo, da vlada med ljudstvom živahno zanimanje za ta tečaj.

Nekaj za vinogradniške strokovnjake. V Mariboru vidimo ob zidu gradu, na hiši g. Kolariča ob Pristanu in še tudi drugod več sto let stare trte. Kakor v Mariboru je tozadevno tudi drugod. Dejstvo je, da so dosegle trte ob zidovju izredno starost, rodijo žlahtno grozdje, a nikdo jih ne okopava, jim ne priliva, navadno jih le obrežejo in opravijo trgatev, sicer so pa ti požlahtnjeni trtni spomeniki prepuščeni sami sebi. Zelo zanimivo bi bilo zvedeti izpod peresa kakega vinogradniškega strokovnjaka: zakaj klubujejo te trte že stoletja vsem boleznim ter napadom in odkod njihova odpornost? V zadnjem času, ali menda sploh še nikoli, se ni kedo zanimal za starodavne, žlahtne, obzidne trte.

*

Franjo Rudl.

Prvi izvozni poskusi haloških vin.

Leto 1908 je dalo v obnovljenih vinogradih z amerikansko podlago prvo veliko in kvalitativno trgatev, koje sortna vina so bila po celi Avstriji sprejeta s priznanjem.